

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 50 Lei Pe jumătate de an 25 „ Pe un pătrar de an 12 1/2 „ Un număr 1 Leu. Pentru străinătate pe un an 80 Lei.</p>	<p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei</p>
---	---	--

Nr. 167 Pres.

ex 1924

IOSIF

din îndurarea lui Dumnezeu Episcopul dreptcredincios al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului.

Jubitului Cler și Popor credincios,

Dar, îndurare și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Christos!

Am ajuns, iubiții mei, în viața noastră bisericească religioasă la un moment istoric de o covârșitoare însemnătate, moment, care se va însemna în istoria bisericii noastre și a neamului nostru românesc cu litere neperitoare, am putea zice pentru vecinicie. Și acest moment istoric de mare însemnătate și cu caracter vecinic e îndreptarea calendarului nostru, acomodarea lui mai bună la cursul soarelui, la anul solar.

În timpul din urmă s'a vorbit mult despre necesitatea de a se schimba calendarul nostru, s'au mai bine zis, de a se îndrepta. Toată lumea ortodoxă și așa și noi românii am avut și ne-am folosit de calendarul Iulian, numit așa după consulul roman Iuliu Caesar, care orânduise, ca calendarul, de care se folosiau romanii, să se îndrepte, — fiindcă se constatare, că era greșit, nu consuna cu mersul soarelui, cu calendarul solar, — și care îndreptare s'a făcut prin un mare învățat și astronom, numit Sosigen. Acest calendar Iulian s'a primit apoi de sfinții părinți adunați în soborul de a toată lumea, ținut în Nicea la anul 325, când în cadrele acestui calendar s'a hotărît și timpul sărbărei Sfințelor Paști. Cum însă toate cele omenești nu sunt perfecte, așa și calendarul statorit de Sosigen și primit de biserică are defectele sale, întrucât anul acesta calendaristic e ceva mai mare decât anul solar, s'au timpul în care pământul încunjură soarele. Deosebirea obvine de acolo, că pământul nu încunjură soarele în zile depline, ci peste zile trec și câteva minute și secunde, din cari minute și secunde se formează cu timpul zile. Această deosebire s'a observat mai de mult, și ea face dela soborul ținut în Nicea până astăzi 13 zile.

Această împrejurare a făcut, ca cercurile noastre bisericești să se ocupe cu chestiunea îndreptării calendarului, devenită necesară cu deosebire din punct de vedere religios, pentru ca sfințele Paști să se poată serba precis după hotărârea soborului dintâiu de a toată lumea ținut în Nicea la anul 325.

Astfel Sfântul Sinod al bisericii noastre, în ședința sa ținută în 31 Octomvrie 1923, a hotărît îndreptarea calendarului, cu începere dela 1 Octomvrie a. c. 1924. Îndreptarea să face astfel, că din luna Octomvrie să șterg primele 13 zile, adică deosebirea de acum dintre anul nostru calendaristic și anul solar, așa că 1 Octomvrie va fi 14 Octomvrie, având după 30 Septemvrie, care cade pe zi de Luni, să urmeze 14 Octomvrie pe ziua de Marți, când se va serba Cuvioasa Paraschiva.

Trecându-se astfel dela 30 Septembrie la 14 Octombrie, sfinții din zilele 1-13 Octombrie se vor serba — conform hotărârii Sfântului Sinod — în sfințele biserici parohiale deodată cu sărbătoarea Cuvioasei Paraschiva, iară în bisericile mănăstirești în tot atâtea zile consecutive, cari urmează după 14 Octombrie.

Făcându-se această îndreptare a calendarului nostru Iulian (vechiu), după calculările bărbaiților noștri de știință, datele calendaristice ale noastre coincid astăzi cu datele calendarului gregorian, folosit de romano-catolici (nemți) și de protestanți, deși acesta încă e greșit.

Urmarea este, că, sărbătorile fixe, legate de anumite date ale calendarului, cum sunt Nașterea Domnului, Botezul Domnului, le vom serba deodată cu romano-catolicii, nu însă Paștile, Înălțarea Domnului și Rusaliile, pe cari noi le vom serba după hotărârile soborului (sinodului) de a toată lumea ținut în Nicea, pe baza calculărilor paschalei noastre, și astfel aceste mari sărbători nu vor coincide totdeauna cu cele ale calendarului gregorian.

Toate acestea, iubii mei, se cuprind în Enciclica Sfântului Sinod, ce vi-s'a adresat și care se trimite într'una cu această pastorală, am ținut însă să le reasumez cu părintescul sfat, ca să nu se tulbure inimile voastre, socotind, că s'ar fi făcut vr'o inovație, înnoire, ce s'ar abate dela disciplina și așezămintele noastre bisericesti străvechi, la cari noi ținem cu toată tăria.

De aceea acum, când cu ajutorul lui Dumnezeu am ajuns la momentul istoric al îndreptării calendarului și punerea lui în practica vieții noastre sociale și religioase bisericesti, cu inimă liniștită primindu-l, să ne acomodăm lui și însuflețiiți și călăuziiți de dragoste frățească și de dragostea și frica lui Dumnezeu, să pășim înainte pe calea vieții.

Impărtășindu-Vă binecuvântarea Noastră arhierescă, sunt

Al Vostru tuturor

Caransebeș, în 14 August 1924.

Cu dragoste părintească:

Dr. Iosif Cr. Badescu
Episcop.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Calendarul

pentru lunile Octombrie, Noiembrie și Decembrie 1924, îndreptat după hotărârea Sfântului Sinod.

Octombrie, are 31 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 ore

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian
	1-13	Datul dela 1 până la 13 se suprimă (șterge) iară sfinții din aceste 13 zile se serbează în mănăstiri în tot atâtea zile consecutive iară în bisericile parohiale se vor prăznui toți deodată în ziua de 14 Octombrie.		
Marți	14	(†) Cuv. Paraschiva*)	14	Calistus
Merc.	15	C. M. Lucian	15	Teresia
Joi	16	M. Loghin Sutașul	16	Gallus
Vin.	17	Pr. Osie; C. M. Andreiu Crit.	17	Hedvig
Sâm.	18	Ap. și Ev. Luca	18	Luca ev.
Duminica a 20-a d. Rusali, Luca a 6-a c. 8, v. 26-39 „In vremea aceea venit-a Iisus cu corabia în latură Gadarenilor...”; ev. inv. 9; gl. 3.				

Dum.	19	Pr. Ioil și M. Var	19	Petru d. Alc.
Luni	20	M. M. Artemie	20	Felician
Marți	21	C. M. Ilarion cel mare	21	Ursula
Merc.	22	P. Averchie Ep. Ieropolei	22	Cordula
Joi	23	Ap. Iacob frat. Domnului	23	Ioan Cap.
Vin.	24	M. Mă Areta	24	Rafail Archan.
Sâm.	25	Mii Notarie, Marcian, Martirie	25	Chrisant

Duminica a 21-a d. Rusali, Mateiu c. 8, v. 23-27: „In vremea aceea intrând Iisus în corabie”; (Ioan c. 15, v. 27-c. 16 v. 1-2: „Zis-a Domnul învățăcelilor săi, acestea poruncesc vouă). Luca a 7-a c. 8, v. 41-56: „In vremea aceea venit-a un om către Iisus...”; (-) ev. inv. 10; gl. 4.

Dum.	26	(†) S. M. M. Dimitrie	26	Amand
Luni	27	M. Nestor	27	Frument
Marți	28	Mii Terentie și Neonila	28	Sim. și Iuda
Merc.	29	Ma Anastasia; C. P. Avramie	29	Narcis
Joi	30	Mii Zinovie și Zinovia sora sa	30	Claudie
Vin.	31	Ap. Stachie, Amplie, Narcis	31	Wolfgang

*) Se cetește și evangheliile rămase, adică cele fost rânduite pentru Duminicile din 6 și 13 Octombrie, peste cari prin îndreptarea calendarului s'a trecut (Duminica 18 și 19 după Rusali, iar după evangheliile cea din 20 și 21 după Rusali).

Novembre, are 30 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Data	Numele sfinților Cal. Grigorian
Sâm.	1	SS. f. de arg. Cosma și Damian	1	(+) Toți Sfinți
Duminea a 22-a după Rusalii, Luca a 5-a (ce-a din Duminea 22 d. Evang.) c. 16, v. 19-31: „Zis-a Domnul pilda aceasta: „Era un om oarecare bogat...” ev. inv. 11; gl. 5.				
Dum.	2	Mii Achindin, Pigasie	2	Pomen. răpos.
Luni	3	Mii Acheptina, Aitala, Iosif	3	Hubert
Mărți	4	C. Ioanic.; Mii Nicandru, Ermeu	4	Carol Bor.
Merc.	5	Mii Galacteon și Epistimia soția sa	5	Emeric
Joi	6	P. Pavel mărt. Patr. Con.	6	Leonard
Vin.	7	SS. 33 Martiri și C. Lazar	7	Engelbert
Sâm.	8	(+) Arh. Mihail și Gavril	8	Gottfried

Duminea a 23-a d. Rusalii; Luca a 8-a (cea din Duminea a 25-a după Evang.) c. 10, v. 25-37: „În vremea aceea venit-a un legiuitor la Iisus...” ev. inv. 1; gl. 6.

Dum.	9	Mii Onisifor, Porfirie, Ca Matrona	9	Teodor
Luni	10	Ap. Erast și Olimp; M. Orest	10	Andrei
Mărți	11	Mii Mina, Victor și Vichentie	11	Martin
Merc.	12	P. Ioan milos.; C. P. Nil	12	Cunibert
Joi	13	(+) P. Ioan gură de aur (Zăpostil)	13	Stanislau
Vin.	14	(+) Ap. Filip	14	Venerand
Sâm.	15	Mii Gurie, Salm. și Av. (incep. post.)	15	Leopold

Duminea a 24-a după Rusalii, Luca a 9-a (cea din Dum. a 26-a din Evang.) c. 12, v. 16-21: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Unui om bogat i-a rodit țarina”; ev. inv. 2; gl. 7.

Dum.	16	(+) Ap. și Ev. Mateiu	16	Otmar
Luni	17	P. Grigorie Ep. Neocesariei	17	Grigorie Teol.
Mărți	18	Mii Platon și Roman	18	Odo
Merc.	19	Pr. Avdie și M. Varlaam	19	Elisabeta
Joi	20	C. Proclu Aep. Cons.; Grigorie Dec.	20	Felix
Vin.	21	(+) Întrarea în biserică	21	(+) Într. în biser.
Sâm.	22	Ap. Filimon	22	Cecilia

Duminea a 25-a după Rusalii, Luca a 13-a (cea din Dum. a 30-a după Evang.) c. 18, v. 18-27: „În vremea aceea un om oarecare s-a apropiat cătră Iisus ispitindu-l...”; ev. inv. 3; gl. 8.

Dum.	23	P. Amfilochie Ep. Iconiei	23	Clement
Luni	24	M. Mă Ecaterina; M. M. Mercurie	24	Ioan
Mărți	25	Mii Clement și Petru	25	Ecaterina
Merc.	26	CC. PP. Alimpie și Nikon.	26	Conrad
Joi	27	M. M. Iacob Persul	27	Virgil
Vin.	28	C. P. Stef. c. n. M. Irinarch	28	Sosten
Sâm.	29	Mii Paramon și Filumen	29	Saturnin

Duminea a 26-a d. Rus., Luca a 14-a (cea din Duminea a 31-a din Evang.) c. 18, v. 35-43: „În vremea aceea trecea Iisus prin Ierichon...”; ev. inv. 4; gl. 1.

Dum.	30	(+) Ap. Andreiu	30	Andreiu ap.
------	----	-----------------	----	-------------

Decembre, are 31 zile

Ziua are 9 și noaptea 15 ore

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Data	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)
Luni	1	Pr. Naum și Filaret îndur.	1	Natalia
Mărți	2	Pr. Avacum	2	Bibiana
Merc.	3	Pr. Sofronie	3	Francisc Xav.
Joi	4	(+) M. Varvara; C. P. Ioan Dam.	4	(+) Barbara
Vin.	5	Sava	5	Sava
Sâm.	6	(+) Păr. Nicolae	6	(+) S. Nicolae

Duminea a 27-a după Rusalii, Luca a 10-a (cea din Duminea 27-a d. Evang.) c. 13, v. 10-18: „În vremea aceea învăța Iisus într'una din Simegoge Sâmbăta...”; ev. inv. 5; gl. 2.

Dum.	7	P. Ambrosie Ep. Mediol.	7	Ambrosie
Luni	8	C. P. Patapie	8	(+) Zim. păș.
Mărți	9	Zămislirea S. Anei	9	Leocadia
Merc.	10	Mii Mina, Ermogen, Eugraf	10	Iudita
Joi	11	C. P. Danil Stâlplnicul	11	Damasus
Vin.	12	(+) P. Spiridon	12	Maxentie
Sâm.	13	Mii Axentie, Eugenia Orest, Ma Lucia	13	Lucia

Duminea a 28-a după Rusalii, a Strămoșilor, Luca a 11-a, (cea din Duminea a 28-a după Evang.) c. 14, v. 16-24: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oare care a făcut cină...”; ev. inv. 6; gl. 3.

Dum.	14	Mii Tirs, Calinie, Filimon, Apolonia	14	Spiridon
Luni	15	M. Elefterie; P. Pavel d. Lat.	15	Celian
Mărți	16	Pr. Agheu	16	Adelaida
Merc.	17	Pr. Danil și cei 3 coconi	17	Lazar
Joi	18	M. Sebastian; P. Modest Aep.	18	Gratian
Vin.	19	M. Bonifacie	19	Nemesiu
Sâm.	20	M. Ignatie	20	Liberat

Duminea înainte de Nașterea Domnului, Mateiu c. 1, v. 1-25: „Cartea numelui lui Iisus Christos...”; ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	21	Ma Iuliana	21	Toma
Luni	22	M. Mă Anastasia	22	Dimitrie
Mărți	23	Sânții 10 Martiri din Crit	23	Victoria
Merc.	24	C. Mă Eugenia	24	Adam și Eva
Joi	25	(+) Nașterea Domnului	25	(+) Născ. Dnl
Vin.	26	(+) Sob. Preacuratei (mărți)	26	(+) Stefan
Sâm.	27	(+) Arhid. Stefan	27	Ioan ev.

Duminea după Nașterea Domnului, Mateiu c. 2 v. 18-28; Eară după ce s'au dus magii, eată ingerul Domnului în vis...”; ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	28	SS. 29 mii Mă arși în Nic. David imp. Iosif log. Iacob Ap.	28	Pruncii nevin.
Luni	29	SS. 14 mii prunci uc. de Irod	29	Toma
Mărți	30	Ma Anisia; C. Zotie Preot	30	David
Merc.	31	C. ma Melania Romana	31	Silvestru

Craiu Munților.

Se împlinesc o sută de ani dela nașterea „feciorului bălăiu cu ochii albaștri”, „Craiu Munților” de odinioară, care a organizat și condus glorioasa noastră revoluție națională din anii 1848-49.

Viteazul neam al Moșilor din preajma Munțelui Găina se îmbracă în haine de sărbătoare, căci România întregită a aflat floarea recunoș-

tinței, cu care să răsplătească pe eroul neînvins al sbuciumărilor noastre pentru libertatea națională.

Avram Iancu a izbutit să țintuiească steagul libertății pe creasta Munților Apuseni. Însă jertfele aduse de neamul românesc n'au găsit răsplată, căci perfida Viena, ne mai având nevoie de bravii ei Valachi, le-a întors spatele. Văzându-se înșelat, sufletul cinstit al Iancului s'a întunecat și întunecat a rămas până la moarte.

Timp de jumătate de veac, mormântul dela Tebea a fost simbolul nedreptății și înșelăciunii ce am îndurat.

Regele desrobitor de neam a reluat însă lupta începută de „Craiu Munților“ și a dus-o la cea mai desăvârșită izbândă.

Panteonul nostru se ridică astăzi falnic pe locul „crucei uitate“ de sub gorunul lui Horea și vestește tuturor, că jalea neamului s'a prefăcut în lacrimi de bucurie, căci dreptatea istoriei a învins.

Neamul fericit, încheșat într'o Românie mare, în frunte cu Regele întemeietor de țară, își pleacă genunchiul și se închină cu evlavie mormântului dela Tebea, în care Iancu își găsește odihna de veci, pe care sufletul său înșelat înzadar o căuta pe acest pământ.

Dormi etern în pace, Eroule mare, căci o Dacie nouă iar am ridicat!

* * *

Ș T I R I

Ziua nașterii M. Sale Regelui, care la 11/24 August a. c. a împlinit vârsta de 59 ani, a fost cu adevărat praznic de bucurie pentru întreg neamul românesc. În întreg cuprinsul României Mari înălțatu-s'a în această zi rugăciuni ferbinți către Dumnezeu părinților noștri, ca să verse mila Sa cea bogată asupra Regelui desrobitor de neam și întemeietor de țară.

În biserica noastră catedrală serviciul divin s'a ținut la ora 11 a. m. A servit pâr. protopresb. A. Ghidiu, asistat fiind de preoții T. Șandru, L. Corneanu și de diaconul I. Medelean. De față era: P. S. Sa Arhierul Filaret Musta, reprezentanții autorităților bisericești, militare și civile și public numeros. Onorurile militare le-a o companie de soldați, în frunte cu muzica.

Parastas pentru Avram Iancu. Sărbătoarea Adorm. Născ. de Dzeu, care este și ziua aniversării întrării României în războiul mondial, s'a sărbătorit în anul acesta cu o deosebită solemnitate în biserica noastră catedrală. A pontificat P. S. Sa Arhierul nostru Filaret, asistat fiind de: protopresb. Sp. Șandru, preoții R. G. Ancușă, Teod. Șandru, L. Corneanu și de diaconii: I. Medelean și M. Ienea. La finea sf. liturgii s'a oficiat parastas solem pentru eroul Avram Iancu, legendarul „Craiu al Munților“. Predica ocazională a rostit-o pâr. secretar cons. R. G. Ancușă, care a vorbit foarte însuflețit despre întreita însemnătate a sărbătorii, care să ne îndemne la lupta pentru mai bine, la dorul de a lupta pentru neam și lege și la dorul pentru de a lupta pentru un ideal.

Curs pentru profesorii de religie. Din inițiativa I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, în prima jumătate a lunii August s'a ținut un curs pentru profesorii de religie din Arhidieceză. Prin înființarea

acestor cursuri, cari sunt cele mai potrivite pentru a ridica nivelul pregătirii profesionale a profesorilor de religie, I. P. S. Sa tinde la unificarea atât de dorită a învățământului religios. S'au discutat: planul analitic și chestiunea manualelor de școală, chestiuni de metodică, păstorirea duhovnicească în școală, apărarea tinerimei de plăgile sociale de azi. Dintre conferențieri amintim pe: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, Arhim. Iuliu Scriban, prof. univ. O. Ghibu, directorul nostru de teologie Dr. Petru Barbu, prof. I. Nisipeanu, etc.

Pregătiri pentru sărbătorile „Avram Iancu“.

Gazetele raportează zilnic asupra pregătirilor ce se fac pentru buna reușită a sărbătorilor din Munții Apuseni, unde un neam întreg va merge să se închine memoriei marelui său erou național. Amintim și noi câteva: 1. La Baia de Criș s'a ridicat, din inițiativa unui comitet local, un bust lui Avram Iancu, executat de sculptorul arădan Ladea și s'a pregătit o frumoasă placă comemorativă care se va așeza pe casa, care se găsește pe locul fostei proprietăți, în care a murit Iancu la 10 Sept. 1872. 2. La Vidra, în imediată vecinătate a casei, în care s'a născut Iancu, s'a construit un „Muzeu național al anilor 1848—9“, pe care-l va orândui și îngriji „Astra“. 3. Sus pe muntele Găina s'a ridicat, pe locul unde se face tradiționala sărbătoare zisă „Târgul de fete“, o impozantă cruce, lucrată și sculptată după modele de vechi troițe românești, de cunoscutul sculptor Mățăoanu.

Școală de menaj în Caransebeș. Reuniunea femeilor de meseriași, de sub conducerea dnei E. Szintay, deschide cu începutul anului școlar o școală profesională și de menaj în Caransebeș. În nrul 16 al foii noastre am arătat pe larg, care este scopul acestei școale, menită să contribuie la ridicarea culturii generale și social-economice a fetelor de meseriași și de țărani.

Atragem atențiunea On. domni preoți și învățători asupra avizului ce-l publică Direcțiunea acestei școli. Nădăjduim, că conducătorii satelor noastre vor sprijini această unică înstituțiune din graniță, care este chemată să ridice cu o treaptă mai sus educația socială și practică a mamelor de mâne.

Panteonul nostru. Guvernul a aprobat propunerea „Astrei“, ca cimiterul din Tebea, unde odihnesc rămășițele pământesti ale lui Avram Iancu, să se transforme într'un Panteon al eroilor cauzei naționale. Prin îngrijirea societății „Mormintele“ eroilor s'au adus la Tebea osemintele a 70 de eroi căzuți pe frontul dela Tisa pentru împlinirea idealului național. De asemenea dintre legionarii și tribunii lui Avram Iancu, s'au adus la Tebea rămășițele tribunului Ion Buteanu, prefectul Zarandului, ucis atât de mișelește de comandantul ungar Hatvani și ale preotului Simion Groza, căpetenia legionarilor din Crișcior.

Un viteaz mort căruia nu i-au putrezit mâinile. Cu prilejul desgropării unor morți de războiu ca să fie așezați la biserica din Mărășești, între cei

desgropați au fost și rămășițele bravului preot Stefan Cazacu din Regimentul 3 Olt, care o luptat vitejește la Mărășești. La desfacerea scândurilor, cei de față au rămas încrămeniți: trupul era putred, dar oasele mai rămăseră. Mănile aveau carnea și pelea uscată pe ele, păstrându-se neatinsc. I. P. S. Sa Mitropoliul primat a trimis un număr de preoți, să facă o slujbă deosebită și osămintele „să fie așezate împreună cu mâinile neputrezite, ca un semn, că Dumnezeu n'a dat putreziei aceste mâni, care au binecuvântat pe apărătorii țării!”

Aziz. A apărut: „*Din lumea poveștilor*”, povestiri populare din Bănat, scrise de *George Cătana*. Se poate comanda dela: *Librăria Diecezană din Caransebeș*. Prețul: 18 Lei.

Instalarea patriarhului sârb ortodox. În zilele de 26—28 August a. c. se face la Poci, în Serbia meridională, ceremonia solemnă a instalării patriarhului bisericii sârbe, după ritul tradițional. Patriarhatul sârbilor, suprimat de sultanul Mustafa al III-lea în anul 1766, a fost reînființat în 1920, după unirea tuturor jugoslavilor.

La solemnitate vor asista regele, guvernul, înaltul cler, parlamentul și reprezentanții corpurilor constituite. Regele va încăuna în tronul patriarhal pe patriarhu Dimitrie. Ceremonia va fi tot odată prilejul unei mari manifestațiuni naționale, consacrand unirea tuturor sârbilor.

Episcop caterisit. Patriarhul ecumenic din Constantinopol a depus înaintea Sfântului Sinod procesul împotriva episcopului Vasilie, fost mitropolit de Caldea și mai înainte la Methylena, care în mod samavolnic s'a proclamat mitropolit al Americii și Canadei. Fiind provocat, să se retragă din America, unde are jurisdicția mitropolitul grecesc: Alexandru din Chicago, ierarhu Vasilie n'a dat ascultare somării, iar Sfântul Sinod l-a pedepsit luându-i darul și punându-l în rândul mirenilor.

Dela românii din Jugoslavia. O delegație a partidului național român din Jugoslavia, compusă din intelectuali, preoți și țărani din Bănat, a prezentat unui grup de 3 miniștri jugoslavi (ministrul de finanțe, ministrul de justiție și ministrul cultelor) desideratele românilor din Jugoslavia, cu privire la autonomia școlară și bisericească, precum și la menținerea bunurilor municipale la dispoziția comunelor și la distribuirea pământurilor la agricultori.

Ei au cerut în special, ca personalul didactic și bisericesc să poată fi adus din România.

Unul dintre delegați a exprimat dorința românilor din Banatul jugoslav cu cuvintele: „Dorim să fim tratați din toate punctele de vedere, așa cum sunt tratați sârbii în România”.

Miniștrii au promis, că vor satisface aceste cereri. Vom vedea!?

Termenul pentru depunerile în Ungaria. În baza ordinului Ministerului Finanțelor cu Nr. 159.630 din 21 Iulie 1924, termenul pentru depunerea livretelor de economie și a titlurilor emise din partea instituțiilor maghiare, cari urmează a fi plățile în sensul articolelor din tratatele de pace Trianon și Saint-Germain, să prolongește până la 28 Septembrie 1924, inclusive, după care termen nu se mai primește nici o declarație.

Printre Ungurii reformați din America s'a pornit un curent puternic de a trece la anglicanism. Englezii i-au îmbrățișat ca pe unii, cari se întorc al profeție validă, la sfintele taine, pe care le-au pierdut prin reformație.

Redacționari. Fiind aglomerați cu material, continuarea articolului „*Poetul francez Ronsard și și Banul Mărăcine din Craiova*” se amână pentru numărul viitor.

CONCURSE.

Pe baza ordinului Venerabilului Consistoriu diecezan ddo 2 Iulie 1924 Nr 2070 B. se deschide concurs pentru parohia de clasa II. din Silha, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele:

1. Sesiunea parohială Nr topografic 590, de 30 jughere, apoi intravilanul Nr casei 98, de 800 st □, după care alesul va solvi dările.

2. Birul și stola uzitată.

3. În folosința casei parohiale va intra numai după moartea parohului Isaia Popovicu.

Concurenții să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. biserică de aici, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și slujbă.

Recursele, adresate comitetului parohial din Silha, să se subștearnă Prea On. Oficiu protopresbiteral ort. rom. din Logoj.

Silha, din ședința comitetului parohial ținută la 14/27 Iulie 1924.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Dr George Popovicu*, protopresb.

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistor diecezan ddo 25 Nr 1923. Nr 4852 B ex. 1923, subscrisul comitet parohial eserie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III-a din Sălbăgel, protopresbiteratul Logoj.

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 30 jugere:
2. Un intravilan de 1 jug.
3. Stola și birul uzitat.
4. În lipsa de casă parohială, alesul preot are a se îngriji de locuință.

Se obsearvă, ca după toate aceste realități alegându-l va avea să supoarte toate dările.

Recurenții sunt poștiți a-și înainta recoursele lor, conform regulam. pentru parohii, adresate comitetului parohial din Sălbăgel, P. O. D. protopresbiter în Logoj.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta cu prealabila învoire a protopresbiterului în s. biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar nu în ziua alegerii.

Sălbăgel, din ședința comitetului parohial ținută în 4/17 Iunie 1924.

Dimitrie Lupea
preș. advoc.

Aurel Aldan
notarul comitetului.

În conțelegere cu mine: *Dr George Popovicu*, protopresb.

Pe baza ordinului consistorial ddo 5 Decembrie 1922 Nr 4514 B ex 1922, se publică din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de paroh în parohia vacantă de clasa II-a din comuna *Agadici*, protopresb. Oravița, mont.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 45 jugre pământ arator și fânate.

2. Un intravilan de 200 st. □

3. Un extravilan de 1400 st. □

4. Birul parohial și stola uzitată.

Nefiind casă parohială, alesul va avea să se îngrijească singur de locuință.

Doritorii de-a ocupa această parohie să-și substearnă recursele lor, instruate conform Stat. org. și regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiteral în Oravița mont.

Recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică s'au serbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie.

Agadici, din ședința comitetului parohial, ținută la 16,29 Iunie 1924.

George Turcu
președ. comit.

În conțelegere cu mine: *Virgil Musta* protopresbiter.

Virgil Musta
protopresbiter.

Nr. 3282 B ex 1924

Acest concurs să aprobă cu adausul, că comuna bisericească are să contribuie cu 1/4 din chiria ce va trebui preotul să solvească pentru locuință, conform hotărârei comitetului parohial ddo 16 Februarie 1923 — până la zidirea unei case noi parohiale.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 1 August 1924.

Consistoriul diecezan.

Aviz.

Reuniunea femeilor de meseriași din Caransebeș, în dorința de-a contribui și ea cu ceva la ridicarea culturii generale, profesionale și social-economice a fetelor de meseriași și de țărani, a înființat în Caransebeș o școală de menaj și industrie casnică. Școala subvenționată este de Ministerul Instrucțiunii publice.

Cursurile se încep deja cu începerea a. scol. 1924/25 și vor fi: de 2 ani pentru fetele ce se pregătesc pentru necesitate. vieții lor viitoare; de 4 ani pentru fetele ce vor să se specializeze în breslele: croitoria, linjeria, țesătoria, bucătăria, cofetăria și spălat-călcăt, cari apoi după un stagiul de 2 ani, în calitate de călfe la diferiți patroni, vor fi ridicate la rangul de maestre, spre a conduce un atelier; și de 3 luni pentru pregătirea fetelor în casă.

Cererile de înscriere, însoțite de: 1. certificat de moralitate, 2. act de naștere și 3. certificat de studii (cel puțin 4 clase primare), sunt a se înainta între 15—20 Septembrie pe adresa: „**Diracțiunea școlii de menaj a Reuniunii femeilor de meseriași**” Caransebeș, Strada Ardeal Nr. 418 (fosta secție de jandarmi).

Taxa anuală se fixează în 2.520 Lei, putându-se solvi în 4 rate. În această taxă se cuprinde și taxa de înscriere și se referă la fetele externe și interne.

Pentru educația temeinică a fetelor în această direcție, Reuniunea femeilor de meseriași, a înființat și un *internat*, în acelaș local, unde se primesc — deocamdată — numai 25 fete interne. Condițiunile de primire în acest internat sunt:

Taxa lunară 450 Lei, direcțiunea rezervându-și dreptul de-a o urcă sau scădea, după împrejurări.

În natură se vor mai predă anual (12 luni): 150 kgr. grâu, 80 kgr. cartofi, 15 kgr. untură sau unt, 120 ouă, 10 kgr. zahăr, 8 kgr. fasole, linte, ori mazăre, 8 kgr. săpun, 8 kgr. nuci.

Elevele vor mai aduce cu sine:

1. Așternutul complet: saltea, perini și plapomă, cu 2—3 rânduri de schimburi. 1—2 ciarcafuri albe pentru cuvertură de pat.

2. Tacâmuri pentru masă: farfurie de supă, de friptură, cească cu farfurioară, lingură, linguriță, cuțit și furculiță, pahar, 4 serviete și 2 săculețe pentru servet, pahar, lingură etc.

3. Rufe de corp 2—6 obișnuite, rânduri. Haine și ghețe de vară și iarnă, potrivite pentru școală, de preferință culori închise, 2 șorțuri colorate și 2 albe cu mâneci, jachetă sau un șal de lână.

4. Obiectele necesare pentru toaleta elevei: Piepten (rar și des), perii (de păr, haine și ghețe); ace de păr și o panglică lată (neagră sau bleumarin). Toate aceste obiecte puse într-o casetă provăzută cu încuietoare. 4 prosoape (ștergare), un covoraș înaintea patului și pantofi de casă.

5. 2 cârpe de bucătărie, 2 pentru praf și 2 pentru sters ligheanul (lavor). 3 prosoape pentru comprese în caz de boală, 1—2 saci de pânză sau stambă (creton) pentru adunat rufele murdare.

6. Elevele mai în vârstă să aibă 1—2 m. flanelă de bumbac sau pichet mai gros. Necesariile de cusut: ace, degetare, foarfeci, șiret alb, negru, nasturi, copci, arnici roșu ață, albă și neagră.

7. Toate lucrurile să fie marcate cu numele întreg al elevei, de exemplu: Țăranu M. — Ciorapii să fie provăzuți cu un șiret negru, spre a

fi legați pereche la spălat. Fiecare elevă să aibă 12 etichete (bilite) scrise cu numele ei, 2 inventare despre lucrurile ce îi aparțin fiecăreia.

Deslușiri mai detaliate dă direcțiunea școlai.

Direcțiunea școlai de menaj.

Școala Civilă de Fete din Caransebeș.

Aviz.

Începutul anului școlar 1924—1925 se va face după cum urmează:

1. Dela 1—14 Septembrie înregistrarea **tuturor elevelor**, care doresc a fi înscrise. Cererile de înregistrare se scriu pe tipărituri prescrise: ele pot fi cumpărate în fiecare zi de lucru pentru 2 lei bucata la intendentu școlai.

2. În 16 Septembrie **examenle de admitere în cl. I-a (întâia) și cel de bursă**. Cel dintâiu se va ține numai atunci, dacă cifra cererilor întrate va trece peste numărul de 60, **cel de bursă** se dă din partea elevelor fiice de oficanți ai statului, cari voiesc a ocupa vr'una din cele 5 burse acordate școlai sub No. 77959/1924. Din textul acestui ordin se comunica următoarele: „Vă facem cunoscut, că **Ministerul a acordat școlai ce conduceți pe anul școlar 1924—1925. 5 burse à 5000 lei anual, în bani destinat ajutorii fiilor de funcționari lipsiți de mijloace**“.

Din instrucțiunile atașate acestui ordin se publică punctul 4, după cum urmează: „Bursele se vor repartiza pe clase, după nevoie, dându-se preferință claselor inferioare și în special clasei I-a (întâia)“. Prin urmare elevele îndreptățite (în deosebi cele ce vor urma cl. I-a și a II-a) deodată cu cererile lor de înregistrare își vor depune la direcțiune și cererea de admitere la concurs, ajustată cu certificat de paupertate.

3. În 17 Septembrie: Examenle de corigență, integrale și particulare.

4. În 18, 19, 20, Septembrie Inscierile.

5. În 21 Sept. la orele 9 a. m. „Chemarea Duhului“ S.

6. În 21 Sept. la orele 11 a. m. Deschiderea festivă

7. În 22 Septembrie încep cursurile.

Taxele de inscriere fac în total 500 Lei pe întreg anul, care sumă poate fi plătită chiar și în trei rate: I-a 200 Lei, și câte 150—150. Scutite vor fi de drept orfanalele de războiu fiicele dascălilor cari au cel puțin 2 copii în școală, a gradelor inferioare militare, iar pe baza de certificat de paupertate și fiicele funcționarilor publici.

Direcțiunea liceului Traian Doda.

Nr. 456,924.

Aviz.

Onoratul Minister al Instrucțiunii publice cu adresa sa Nr. 77959/924 a acordat Liceului Traian Doda pentru anul școlar 1924—1925 zece (10) burse de câte cinci mii (5000) Lei.

Bursele se vor acorda în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în regulamentul internatelor secundare, cu următoarele lămuriri:

a) Toate bursele se acordă numai elevilor negrăniceri, merituosi, fii de funcționari publici, cu mijloace materiale restrânse și în lipsa acestora, fiilor de săteni români merituosi și săraci.

b) Bursele se dau numai prin concurs. Cererile de concurs se adresează de către părinți sau tutori directorului liceului până inclusive la 5 Septembrie a. c., având să fie însoțite de următoarele acte:

1. Actul de naționalitate română,

2. Actul de naștere,

3. Certificat de bună purtare,

4. Actul de vaccină,

5. Certificat de studiile făcute,

6. Certificat de paupertate, liberat de primăria comunei unde părintele își are locuința, sau un act constator de ceea ce posedă ca avere sau ca venit lunar ori anual.

Esamenul de concurs constă din două probe: una scrisă și una orală. La proba scrisă, candidaților de clasa I. li-se va da din Limba română o pagină dictată, în care se va aprecia caligrafia, ortografia și punctuația; apoi din aritmetică o problemă din seria celor cari se fac în clasa IV. primară; candidaților pentru celelalte clase li-se vor da lucrări din Limba română, Matematică și încă o materie, după alegerea comisiei esaminatoare. La esamenul oral întrebările vor fi puse asupra tuturor materiilor clasei, pentru care candidatul urmează să dea esamen.

Concursul începe la 15 Septembrie a. c.

Caransebeș, la 26 August 1924.

Secretar:

ss. **Almăjan**

Director:

ss. **Ioan Penția**

Aviz școlar.

Părinții sau tutorii cari doresc, ca fiii lor să fie primiți în școala normală cu 8 clase din Caransebeș, să-și înainteze cererile timbrate în regulă și instruite cu documentele necesare până la terminul de 14 Septembrie, direcțiunii școlai normale din Caransebeș.

Cererile pentru primire în școala normală inferioară (clasele I—IV) se vor adresa Ministerului instrucțiunii, iar cele pentru primire în școala normală confesională (clasele V—VIII) se vor adresa Venerabilului Consistor din Caransebeș, se observe însă, că *toate cererile se vor înainta prin direcțiunea școlai normale*.

La cerere se vor anexa următoarele acte:

1. Estras de botez, dela preot, din care să se constate că aspirantul are vârsta între 10—14 ani.

2. Actul de vaccină sau dovadă, că a zăcut de vărsat.

3. Certificatul de absolvire a patru clase primare.

La înscriere în școala normală se va plăti ca taxă suma de 200 Lei (orfani de război scutiți).

Dacă aspirantul pretinde bursă sau semibursă la cerere se vor anexa următoarele acte:

a) *Un certificat al perceptorului fiscal respectiv, prin care să se arăte amănunțit dările ce le plătește reprezentantul legal al aspiranților cătră stat, județ sau comună. Acest certificat va fi vizat de administrația financiară respectivă.*

b) *Un certificat al primăriei locale, prin care să se arăte amănunțit numărul copiilor și vârsta fiecărui, cum și averea pe care o posedă reprezentantul legal al copilului.*

c) *Cererile de înscriere la concurs vor fi semnate totdeauna de cătră reprezentanții legali ai candidaților (tata, mama sau tutorul școlarului), cu arătarea profesiei și a locuinței subscriitorului.*

Elevii înscriși vor fi supuși în luna Septembrie întâi la examinarea medicală precum și la cercetarea aptitudinii muzicale.

Candidații admiși la cercetarea medicală și cea muzicală vor fi supuși la probe scrise și orale:

Probele scrise vor fi:

a) *Din limba română: o pagină dictată, care se va alege din cartea de citire curs primar.*

b) *Din aritmetică: un exercițiu ușor cu numeri întregi sau zecimale.*

Probele orale vor fi:

a) *Intrebări asupra limbei române, citire cu voace tare și analiza.*

b) *Aritmetica (și geometrie) exerciții și teme ușoare*

c) *Istoria și geografia țării.*

Intrebările se vor face după programa analitică a școlii primare.

Înscrierile se vor face și în celelalte clase întru cât sunt locuri vacante.

Se observă, că în școlile normale de băieți vor putea fi admiși deadreptul în clasa II. III. IV. și V elevii de școli normale, liceu și civile cu absolvirea clasei anterioare.

Înscrierile se vor face în zilele de 1—20 Sept.

Examenul de admitere în cl. I. vor fi în 18 Sept.

Examenul de corigență în 19 Sept.

Chemarea Duhului Sfânt în 21 Sept.

Inceperea prelegerilor în 22 Sept.

Ce privește acordarea burselor, se va distribui de fiecare clasă câte 15 burse, și 15 semiburse.

Elevii vor locui o parte în oraș, la gazde, iar o altă parte în internatul diecezan, conform „Avizului școlar“, publicat în Nr. 31 din „Foaia Diecezană.

Comunitatea de avere, văzând greutatea de susținere în școli a fiilor de grăniceri, a admis să acoarde vîptul în Internatul Comunității parte gratuit parte cu un preț foarte redus și pentru elevii școlii noastre normale.

Deci, băieții grăniceri cei cari sunt total lipsiți de mijloace materiale și au purtare exemplară, să-și înainteze îndată individual cererile, la care să anexeze documentele următoare:

1. *Certificat dela Perceptorat despre averea imobilă și impozitul stabilit după această avere.*

2. *Dovadă, că este fiu de grănicer împădurit.*

3. *Declarație din partea părinților, că se vor supune atât dânsi, cât și fii, lor dispozițiilor regulamentare, despre care vor lua cunoștință la prezentarea în internat.*

4. *Certificat școlar pentru elevii cl. I. și pentru cei ce vin dela altă școală.*

Caransebeș, la 20 August 1924.

Direcțiunea.

Se caută un bucătar

pentru internatul Comunității de avere din Caransebeș. Condițiile de angajare se pot afla în fiecare zi la direcțiunea acestui internat.

Banca Țăranilor

Societate pe Acții

Capital Statutar Lei 2.000.000

Oravița (Banat)

(Lângă Moara Societății).

Face orice operațiuni de bancă. Secțiune specială de cereale și mărfuri. Inlesnește agricultorilor cumpărarea de mașini, unelte, semințe și orice materiale necesare agriculturii.

Primește depuneri spre fructificare în condițiuni foarte favorabile.

Exploatarea: Carierile de piatră Maidan-Peica.

Face toate operațiunile de bancă și bursă.

FRIDERIC GROCHOWINA

ceasornicar și mecanic

CARANSEBES

Str. Episcop Popasu (Institutul teologic)

10-8

Furnizează, montează și preia reparaturile ceasurilor dela biserici.